

Przystanek historia

<https://przystanekhistoria.pl/pa2/teksty/68256,Nieznane-losy-podporucznika-Raoula-Madely-Paprocia.html>

BIOGRAM / BIOGRAFIA

Nieznane losy podporucznika Raoula Madeły „Paprocia”

OKRES HISTORYCZNY

(1922-1939) II Rzeczpospolita (1939-1945) II wojna światowa

Autor: ROBERT PIWKO 26.05.2020

Raoul Madeła urodził się w styczniu 1914 r. w miejscowości Nowe. Miasteczko to znajduje się obecnie w granicach powiatu świeckiego, w województwie kujawsko-pomorskim.

Malowniczo usytuowane, Nowe rozciąga się nad lewym brzegiem Wisły. Do jego najważniejszych zabytków należą urokliwy rynek otoczony kamienicami, fragmenty krzyżackiego zamku oraz ceglany kościół farny pw. św. Mateusza Apostoła.

Mapa współczesnego powiatu świeckiego (województwo kujawsko-pomorskie), na terenie którego leży miasteczko Nowe (ze strony csw.pl)

Dzieciństwo

Ojciec bohatera naszej opowieści, Władysław Madeła był Wielkopolaninem. Do Nowego przybył po ukończeniu Szkoły Techniczno-Budowlanej w Strzelcach. Matka, Wanda Alma Kazaniecka była rodowitą nowianką. Wychowywała się w dobrze sytuowanej rodzinie mistrza krawieckiego. Ich ślub odbył się w kwietniu 1913 r. w Nowem.

Niespełna rok później, w styczniu 1914 r. na świat przyszedł ich pierworodny syn, który otrzymał imiona Raoul Sergiusz. Naukę rozpoczął w szkole powszechnej, następnie kontynuował ją w prywatnym, nowskim gimnazjum. Szkoła w 1926 r. została zamknięta, a Raoul trzy kolejne lata spędził w Państwowym Gimnazjum Matematyczno-Przyrodniczym im. Bolesława Chrobrego w Grudziądzu.

**I Liceum Ogólnokształcące im.
Bolesława Chrobrego w
Grudziądz, przed wojną jako
Państwowe Gimnazjum
Matematyczno-Przyrodnicze (fot.
Wikipedia/CC BY-SA 3.0/Mikolevy)**

W 1929 r. z powodu problemów finansowych Władysław i Wanda zdecydowali o wyjeździe z miasteczka. Ich „ziemią obiecaną” miała stać się Gdynia – przyszła chluba międzywojennej Polski, a zarazem symbol jej rozmachu i nowoczesności.

Po przyjeździe na Wybrzeże rodzice zdecydowali, że ich najstarszy syn kontynuować będzie naukę w... Wolnym Mieście Gdańsku. Działo tam Gimnazjum Polskie, wzorcowa szkoła średnia wyróżniająca się wysokim poziomem nauczania oraz dbałością o kształtowanie wśród wychowanków godnej postawy obywatela i patrioty. Raoul nie miał problemów z nauką. Otrzymywał awanse do kolejnych klas, pozytywnie złożył egzamin dojrzałości. W marcu 1932 r. otrzymał świadectwo maturalne. Rozwijał przy tym cały szereg swoich sportowych pasji.

W Wojsku Polskim

W 1935 r. Raoul Madeła rozpoczął służbę w Wojsku Polskim. Odbывał ją najpierw w Szkole Podchorążych Rezerwy Artylerii im. Marcina Kątskiego we Włodzimierzu Wołyńskim, następnie w Szkole Podchorążych Piechoty w Komorowie.

Raoul Madeła (fot. CAW)

Swoje dalsze losy związał z mundurem Wojska Polskiego. W 1936 r. wyjechał do Torunia na tzw. kurs przygotowawczy do Szkoły Podchorążych Artylerii. Po jego ukończeniu, w dniu 14 października został przyjęty do toruńskiej szkoły. Okazało się, że podchorąży z Nowego to wręcz idealny kandydat na oficera. W 1938 r. ukończył szkołę z wyróżnieniem, po czym rozpoczął służbę w 6 Pułku Artylerii Ciężkiej im. obrońców Lwowa we Lwowie.

W ostatnich dniach sierpnia 1939 r. ppor. Raoul Madeła objął stanowisko oficera ogniowego w 12 dywizjonie artylerii ciężkiej.

Za ofiarną postawę wykazaną w trakcie walk został odznaczony dwukrotnie Krzyżem Walecznych oraz francuskim brązowym Krzyżem Wojennym z Gwiazdą.

Dywizjon uczestniczył w walkach z Niemcami na terenie województwa kieleckiego. Po rozwiązaniu jednostki żołnierze podjęli próby przebicia się ku wschodnim województwom Kraju. Raoul Madeła dotarł do Kowla, gdzie zastała go wiadomość o zaatakowaniu Polski przez ZSRS. Pomimo zagrożenia zdecydował się na podjęcie dalszej drogi do Lwowa. Do miasta przybył w ostatnich dniach września 1939 r. i bardzo szybko zdecydował o konieczności podjęcia ucieczki z Kraju.

Celem było dołączenie do wojska polskiego formującego się we Francji. Przez Rumunię i Jugosławię dotarł do Paryża. Pod koniec 1939 r. otrzymał przydział służbowy do pułku artylerii lekkiej. Pułk wchodzący w skład I

Dywizji Grenadierów walczył następnie w wojnie niemiecko-francuskiej. Za ofiarną postawę wykazaną w trakcie walk został odznaczony dwukrotnie Krzyżem Walecznych oraz francuskim brązowym Krzyżem Wojennym z Gwiazdą.

Niestety po kapitulacji Francji wraz z częścią obsady swojego dywizjonu został wzięty do niemieckiej niewoli. Do jesieni 1941 r. był więźniem oflagów na północy Niemiec. W październiku tego roku uczestniczył w udanej ucieczce.

W lutym 1942 r. występując pod fałszywą tożsamością wstąpił do AK przyjmując ps. „Paproć”. Służbę pełnił w strukturach wywiadu Podokręgu „Północ” Obszaru AK Warszawa. Wiosną 1943 r. po aresztowaniu części członków sztabu komendy podokręgu był zmuszony opuścić Warszawę. Schronił się u rodziny w Zawichoście, na ziemi sandomierskiej.

Do Warszawy dotarł około 6 listopada 1941 r. Zamieszkał przy ul. Stanisława Noakowskiego i dość szybko nawiązał kontakty z członkami polskiego podziemia niepodległościowego. Jego przystąpienie do konspiracji zostało poprzedzone śledztwem, które prowadzili członkowie kontrwywiadu Oddziału II Komendy Okręgu Warszawa – Województwo ZWZ. Śledztwo zakończyło się wydaniem pozytywnej opinii. W lutym 1942 r. występując pod fałszywą tożsamością wstąpił do AK przyjmując ps. „Paproć”. Służbę pełnił w strukturach wywiadu Podokręgu „Północ” Obszaru AK Warszawa. Wiosną 1943 r. po aresztowaniu części członków sztabu komendy podokręgu był zmuszony opuścić Warszawę. Schronił się u rodziny w Zawichoście, na ziemi sandomierskiej.

Przez kilka kolejnych tygodni nie podejmował aktywności. Dopiero jesienią 1943 r. został skierowany do prac w komendzie Obwodu AK w Sandomierzu. Objął stanowisko szefa Referatu II (wywiad i kontrwywiad).

Raoula Madela w okresie okupacji

(fot. ze zbiorów IPN)

Na przyczółku sandomierskim

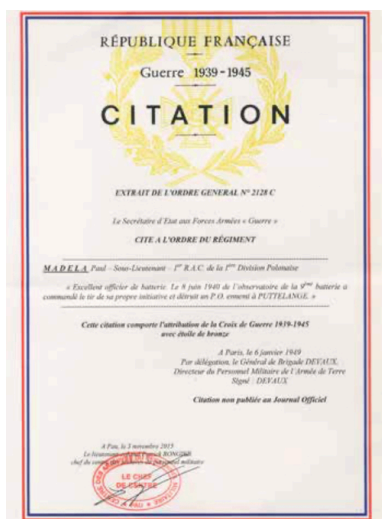
W dniu 18 sierpnia 1944 r. Sandomierz zajęli Sowieci. W nowych warunkach usiłował prowadzić normalne życie. Uczestniczył w wykonywaniu obowiązków zleconych przez władze miejskie, kopał okopy, uprzątał ostrzeliwane miasto, spotykał się również z przebywającymi w mieście żołnierzami AK.

Śledztwo przeciwko Raoulowi Madele zakończyło się 31 stycznia 1945 r. Wraz z innymi zatrzymanymi w Sandomierzu został oskarżony o to, że: w czasie po 15 sierpnia 1944 r. do grudnia 1944 r. w Sandomierzu należeli do nielegalnej organizacji „Armii Krajowej” mającej na celu obalenie demokratycznego ustroju Państwa Polskiego.

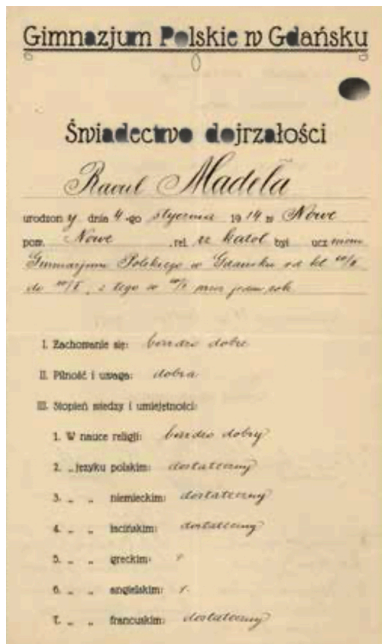
Prawdopodobnie we wrześniu 1944 r. był jednym z oficerów, którzy zdecydowali o konieczności otoczenia ochroną żołnierzy AK zagrożonych sowieckimi represjami. W grudniu tego roku został zatrzymany przez funkcjonariuszy Resortu Bezpieczeństwa Publicznego jako podejrzany o prowadzenie nielegalnej działalności

skierowanej przeciwko władzy „ludowej”.

Został oskarżony o przynależność do AK oraz o prowadzenie w jej szeregach działalności przeciwko ówczesnej władzy państwowej. Śledztwo przeciwko Raoulowi Madele zakończyło się 31 stycznia 1945 r. Wraz z innymi zatrzymanymi w Sandomierzu został oskarżony o to, że: w czasie po 15 sierpnia 1944 r. do grudnia 1944 r. w Sandomierzu należeli do nielegalnej organizacji „Armii Krajowej” mającej na celu obalenie demokratycznego ustroju Państwa Polskiego, pomimo że organizacja ta została Dekretem PKWN rozwiązana, przy czym przynależność do organizacji przejawiała się w zorganizowaniu i prowadzeniu agentury kontrwywiadu AK na terenie Pow[iatowego] Urzędu Bezpieczeństwa Publicznego i demokratycznej partii PPR w Sandomierzu.

**Dyplom nadania Raoulowi Madele
Krzyża Wojennego – francuskiego
odznaczenia za udział w wojnie
francusko-niemieckiej (fot. ze
zbiorów Centralnego Biura
Archiwów Administracji
Wojskowej w Pau)**

**Świadectwo maturalne Raoula
Madela (fot. CAW)**

Wyrok ogłoszono 16 lutego 1945 r. Wszystkich oskarżonych uznano za winnych zarzucanych im czynów. Orzeczono wobec nich zastosowanie najwyższego wymiaru kary. Wyrok wykonano. Ppor. Raoul Madela „Paproc” został rozstrzelany na Zamku w Lublinie w dniu 7 marca 1945 r. pomiędzy godziną 15 a 17. Niestety, miejsce złożenia Jego ciała od ponad siedemdziesięciu lat pozostaje nieznanne. To jeden w wielu zasłużonych, którego szuka dziś Polska.

COFNIJ SIĘ